

Söyleyecek Sözümüz Var! Elbette.

Gökhan Bulut, Çağdaş Gazeteciler Derneği Genel Başkan Yardımcısı

Gazetecilik mesleğini eksen alarak söz söylerken yapmamız gereken ilk şey, içinde bulunduğumuz ülkenin koşullarına bakmak ve sözümüzü doğru söyleyebilmek için doğru noktadan hareket etmek gerekiyor.

Doğru nokta, ülkenin yaşadığı dönüşüme vurgu yapmayı gerektiriyor.

Tabii ki 30 yıldır tüm dünyadaki genel eğilimden ayrı olmaksızın ve 1980 darbesinin ardından tüm hızıyla olmak üzere neo-liberalleşme sürecine giren Türkiye'nin, özellikle son 10 yıldır geçirdiği dönüşüm, bundan çok daha fazlasıdır. AKP iktidarıyla ekonomiden uluslararası ilişkilere, eğitimden sağlığa tüm alanlar, Cumhuriyet tarihinde olmadığı biçimde dönüşüyor ve karakter değiştiriyor. Bu anlamda, AKP'nin kullandığı "Yeni Türkiye" sloganı da basit bir parti sloganı değil asıl olarak bu değişen karakterin ifadesidir. Şöyle ki; AKP hükümeti, bir ülkedeki iki temel yapıyı dönüştürerek aslında yeni bir Cumhuriyet yapısı ve rejim tesis etmeyi hedeflemektedir. Bu iki temel; "kurucu felsefe" ve "kurucu kurumlardır." AKP, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu kurumları olan geleneksel ordu, geleneksel sermaye, geleneksel güçlendirilmiş çalışan sınıflar, geleneksel eğitim ve geleneksel adaleti tasfiye ederek bu blokları tümüyle yeniden oluşturdu.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu felsefesi olan batıcılık, halkçılık ve laiklik ilkeleri de AKP hükümeti tarafından lağvedildi, yerlerine Ortadoğuculuk, vahşi liberalizm ve ılımlı İslam yerleştirildi.

Dolayısıyla kurucu kurumlarının ve kurucu felsefesinin yerlerine yeni ve tümüyle farklı öznelere yerleştirildiği Türkiye artık "birincisi"nden çok farklı hale geldi. Politik pozisyon alışlara göre bu yeni duruma kimileri "ikinci Cumhuriyet", kimileri "yeni Cumhuriyet" kimileri de "Yeni Türkiye" diye isimlendirmekte. İsmi ne olacağından çok öncekinden yapısal farklılıklarının olduğu vurgulanmalı.

İçinde yaşadığımız Türkiye'nin, emperyalizme eklenme stratejileri bakımından da öncekinden farklı olduğu görülmektedir. Emperyalizme pazar sağlayan ve soğuk savaş yıllarında, coğrafi özelliği nedeniyle sürekli emperyalist bloğun yanında tutulan Türkiye, artık farklı bir rol oynamakta. Kuzey Afrika'daki halk ayaklanmalarının, başta ABD olmak üzere emperyalist devletlerce manipüle edilme sürecine aktif katılan Türkiye, askeri işgal ve bölgesel belirleyici olmak aşamasına sıçramak isteyen bir ülke konumunda.

Ülke içindeki sınıfsal değişimler, güvencesizlik, ifade özgürlüğü önüne konan engeller ve baskı rejimi de yaşanan dönüşümün temelini oluşturmaktadır.

Gazetecilik mesleğinin ve gazetecilerin yaşadığı sorunları, böyle bir manzara içinde değerlendirmek gerekmektedir. Gazetecilerin neden tutuklandığını, ifade özgürlüğünün neden kısıtlandığını, işkolunda artan güvencesiz çalıştırmanın nedenlerini, sendikaların tasfiye edilme sebeplerini, düşük ücretleri, medya sermayesindeki dönüşümleri ancak bu yolla anlayabiliriz.

Gazeteciliğin ve gazetecilerin sorunlarının neler olduğunu bilmekle birlikte, bu sorunların çözümüne dair ve ülkedeki faşizme karşı neler yapılabileceğini düşünmeliyiz.

Türkiye'nin belki de en önemli ve bizim mesleğimizi de doğrudan ilgilendiren sorunu olan ifade özgürlüğü konusu başta olmak üzere, tüm sorunları bütüncül bir analizle değerlendirmeli ve çözüm üretmeliyiz.

İfade özgürlüğü meselesi, her ne kadar Ergenekon, KCK, Oda Tv, Devrimci Karargah gibi davaların gölgesi altındaysa da AKP iktidarının salt bu özgürlüğün savunusuna karşı çıktığı

söylenemez. Çünkü tek başına ifade özgürlüğü savunusu, genelde neo-liberalizmin özelde de AKP iktidarının ideolojik hegemonyası altına girmiş durumda. AKP'nin kendisine yakıştırdığı "sessizlerin ve şimdiye kadar görünmeyenlerin sesi" olma kimliği ve bu davalara dönük yaratmaya çalıştığı "terörist" algısı, ifade özgürlüğü alanının tartışmasını da politik olarak kapatmakta.

O yüzden, gazetecilerin ifade özgürlüğü savunusu, aynı zamanda gasp edilen özlük haklarının savunusuyla birlikte anlamlı olacaktır. Bunun için çalışma hakkının ve örgütlenme hakkının da savunulması ve ifade özgürlüğünün tüm bunların hem sonucu hem imkânı olarak kurgulanması gerekmektedir.

Gazeteciler, halkın haber alma hakkının yürütücüleri olarak ne tür bir iş yaptıklarını tekrar düşünmeli ve kendi mücadeleleriyle genel demokrasi mücadelesinin ortak kümesini kavramalıdır. Dolayısıyla gazeteciliğin mücadelesi, demokrasinin tümünden savunusunu şart olarak kabul etmelidir.

Bu tespitler, yalnızca çuvaldızı kendimize batıralım diye değil, sorunu konuşmaktansa, daha ilerici olanı; çözümü konuşmayı tercih etmiş olmak için yapılmaktadır.

Söyleyecek sözümüz var, elbette.

Eyleyecek aklımız ve gücümüz de var.